

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

33 542 01 Ortopédiai cipész

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

A vizsgafeladat időtartama: 35 perc (felkészülési idő 20 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

A 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 001138/2014-5522 számon kiadom.

EREDETIVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MÁSZOLAT

Jóváhagyta:

András Pui

2014

**NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
SZAK- ÉS FELNÖTTKÉPZÉSI IGAZGATÓSÁG**

Érvényes: 2014. 06. 03-tól

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli központilag összeállított vizsgakérdései az alábbi témaköröket tartalmazzák:

ortopédiai elváltozások okai, jellemzői, korrigálása

ortopédiai tartozékok méretezése, készítési módja

szakmai kommunikáció

szakmai etika

A tételekhez segédeszköz nem használható.

A feladatsor első részében található 1–20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, amely az értékelést segíti.

A tételsor a (12/2013. (III. 28.) NGM rendelettel módosított) 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

C

1/a. Ortopédcipőket fog készíteni. Ismernie kell a láb különböző betegségeit. Foglalja össze a különböző lábbetegségeket, térjen ki a veleszületett és a szerzett lábbetegségekre is!

1/b. Munkája során konfliktushelyzet alakul ki. Egy idős beteg kizárta a tájékoztatási körből az egyik közvetlen hozzátartozóját. Az etikai normák betartása kötelezi Önt ennek tiszteletben tartásra. Milyen kommunikációs feladatai vannak az eset kapcsán? Milyen esetekben oldható fel a személyiségjogok tiszteletben tartásának kötelezettsége?

2/a. Mutassa be a lábmérés módszereit, a kaptafa-kiválasztás szempontjait! Ismertesse a kézi méretvételt, a hosszúsági, a bőség és szélességi igazításokat! Térjen ki a különböző láb alaptípusok bemutatására valamint az ortopédcipők méretvételi különbségeire a különböző lávelváltozások esetében!

2/b. Tevékenységük során az egészségügyben dolgozóknak is rendszeresen kell telefonbeszélgetéseket lebonyolítaniuk. Sok esetben ez megelőzi a tényleges személyes kapcsolat felvételét. Mutassa be példákon keresztül, hogy milyen nehézségek adódhatnak a betegekkel való kommunikáció során, milyen eszközök és módszerek segítségével lehet a kommunikációt hatékonyá tenni?

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

3/a. Ismertesse az ortopédcipők szerepét és a cipőkkel szemben támasztott követelményeket! Térjen ki az ortopédia fogalmára és a különböző lábelváltozások korrigálására, az alkalmazott ortopédcipő-típusokra!

3/b. Az egészségügyi szolgáltatók tevékenységéhez szorosan hozzá tartoznak a különféle tárgyalások. A lényegyet kiemelve ismertesse a tárgyalás, mint kommunikációs eszköz tartalmi és formai jellemzőit!

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

4/a. Ismertesse az ortopédcipők gyártásához szükséges alap- és tartozékanyagokat! Mutassa be a különleges tulajdonságú anyagokat igénylő ortopédcipőket!

4/b. Termékismertető-bemutató előadást kell tartania egy adott ortopédcipőről. A csoportnak szóló ismertető vagy eladási célú rendezvényeknek több előnyük is van. Összegezze és ismertesse a bemutató-tájékoztató rendezvények előnyeit!

5/a. Magas szárú cipőt készít dongalábbal született gyermek számára. Ismertesse a felhasznált anyagokat, tartozékokat, technológiai megoldásokat! Térjen ki a dongaláb jellemzőire és a gyermekcipő-készítés sajátosságaira!

5/b. Az egészségügyi szolgáltatásban dolgozónak nagyon fontos tudnia, hogy a beteggel való együttműködés kialakításában döntő lehet a jó benyomáskeltés, a bizalmat keltő fellépés, különösen fontos ez a gyermekekkel való együttműködés során. A veleszületett adottságok mellett vannak megtanulhatók és fejleszthetők is, sorolja fel, hogy melyek ezek!

6/a. Ismertesse az ortopédcipőkhöz készített boltozati párnák szerepét, anyagaikat, készítésüket és a cipőkbe való beépítésüket! Térjen ki a láb anatómiai bemutatására, ezen belül a láb boltozatainak ismertetésére!

6/b. Az egészségügyi szakdolgozók tevékenységük során szoros együttműködést alakítanak ki a betegekkel és hozzátartozóikkal. Mutassa be az együttműködés lehetőségeit és különbségeit a betegekkel és a hozzátartozókkal!

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szöbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

7/a. Ismertesse a diabéteszes beteg láb jellemzőit, az alkalmas cipő felépítését, anyagait, tartozékait és elkészítésének technológiáját! Térjen ki a betegség kialakulásának lehetséges okaira és a tünetekre is!

7/b. Tanácsot kell adnia egy idős beteg hozzátartozójának egy ortopédcipő használatával illetve otthoni ápolásával kapcsolatban. Tervezze meg és mutassa be a tanácsadást, alkalmazzon segítő kommunikációt!

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szöbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

8/a. Ismertesse a szerzett statikai lábélváltásokat, kialakulásuk okait és a cipőtervezéssel történő korrigálás lehetőségeit! Mutassa be a különböző statikai lábélváltásokhoz alkalmazható ortopédcipőket és egyéb eszközöket is!

8/b. Az egészségügyi ellátás során gyakran kell látás-hallás, vagy beszédserült személyekkel kommunikálnia. Milyen alapvető szempontokat kell figyelembe vennie a különböző fogyatékkal élőkkel való kapcsolat kialakítása érdekében?

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

9/a. Cipőt készít izombénulásokos lábra. Ismertesse a láb izmainak szerepét a mozgás létrejöttében. Mutassa be az izombénulás kialakulásának okait és a korrigálás lehetőségeit!

9/b. Az egészségügyi szolgáltatásban jellegénél fogva fokozottabban jelentkezik a stresszhatás, a szakdolgozók tevékenységének fontos területe a stresszkezelés. Ismertesse ennek lehetséges módjait! Térjen ki az ortopédiai cipész helyes magatartására és viselkedésére a méretvételtől a cipő átadásáig!

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

10/a. Ismertesse az ortopédcipőkhöz használt ékek anyagait, készítésüket, a cipőbe való beépítésüket! A felelet során térjen ki az ortopédcipők jellemző tulajdonságaira és funkciójára!

10/b. Amikor az ember kapcsolatba lép másokkal, egy képet alakít ki bennük magáról. Ezt a képet sok tényező együttesen alakítja. Emellett van egy belső „énkép” is, melyet önmagunkról alakítunk ki. Fogalmazza meg, mi a pozitív énkép és a pozitív énkép kialakításának célja, és melyek a lehetséges eszközei a szolgáltatás során?

11/a. Ismertesse a kifelé vagy befelé dőlő lábak tartozékainak elkészítését, a cipőbe való beépítését! A felelet során térjen ki a járás valamint a láb és cipő kapcsolatának ismertetésére is!

11/b. A társas kapcsolatokban fontos szerepe van a testbeszédnek. Mutassa be példákon, hogy az egyes testrészek különféle mozgása, tartása milyen kifejezést kölcsönözhet személyiségünkre és érzelmeinkre vonatkozóan. Térjen ki az érintés és követés különböző hatásaira! Példán keresztül mutassa be, hogy a méretvételi valamint a próbaeljárás során milyen testbeszédre és kontaktusra van lehetősége!

12/a. Ortopédcipőket kell készítenie veleszületett végtagrövidüléssel járó lábakra. Ismertesse a veleszületett végtagrövidülés következményeit, és térjen ki a korrekciós lehetőségekre! Mutassa be a felhasználható anyagokat, tartozékokat, készítésüket és méretezésüket!

12/b. A személyközi kommunikáció a szóbeli üzenetek mellett jelentős mértékben használja a szavak nélküli jelzéseket, amelyeket nem verbális kommunikációnak nevezünk. Mutassa be röviden a nem verbális kommunikáció sajátosságait, az egyes típusai közötti különbségeket és funkciójukat!

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

13/a. Ismertesse az ortopédcipők jellemzőit és típusait funkciójuk szerint! Mutassa be a különféle ortopédcipők kiválasztásának szempontjait! Ismertesse az ortopédcipők tartozékait, anyagait és a cipőbe történő beépítésüket!

13/b. Munkája során bizonyára Ön is sokféle ügyféllel találkozik, akiknek viselkedését meg kell értenie, és ennek alapján megfelelő bánásmódot kell kialakítania. Mutassa be példákkal, mit jelent a személyre szabott kapcsolat kialakítása, az ellátás személyiségre szabott megvalósítása!

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

14/a. Ismertesse az ortopédcipők gyártásának általános folyamatát a méretvételtől a cipő átadásáig! Térjen ki az ortopédcipők sajátosságaira és az egyedi ellátás okaira!

14/b. A segítő kommunikáció szerepe az ellátás folyamatában döntő fontosságú lehet. Milyen sajátosságokat kell figyelembe vennie munkájában ahhoz, hogy megfelelő bizalom és összhang alakulhasson ki? Mutassa be a beteg felvilágosítása során alkalmazható módszereket!

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

15/a. Ismertesse az ízület fogalmát, felépítését, fajtáit és az ízületek mozgását! Térjen ki a lábat mozgató ízületek és izmok kapcsolatára, valamint az egyes ízületi megbetegedések okaira!

15/b. Az egészségügyi dolgozók betegekkel történő kommunikációja igen összetett feladat. Mutassa be ennek lényeges elemeit!

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

16/a. Ismertesse a sántítás okait, jellemzőit és korrigálásának lehetőségeit! Mutassa be az alkalmazható ortopédcipőket és eszközöket!

16/b. Az egészségügy területén dolgozóknak munkájuk során nagy figyelmet kell fordítaniuk az ellátandó betegre, az általuk küldött szóbeli és nem szóbeli üzenetekre. Röviden ismertesse az alábbi kérdésre a választ: hogyan figyeljünk másokra?

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

17/a. Sorolja fel a bénulás fajtáit, kialakulásának okait! Ismertesse a láb bénulásos betegségeinek ellátása során alkalmazott különféle ortézisek jellemzőit! Mutassa be a csonkolt láb cipőtervezéssel történő korrigálási lehetőségeit!

17/b. A beszéd a nyelvi szóhasználat sajátos területe, az úgynevezett csoportnyelv. Ez egy adott közösség, társas környezet nyelve, idegen szóval szleng vagy zsargon. Az ortopédiai cipészek is alkalmazzák ezt a verbális megkülönböztető formát. Mondjon példákat erre saját munkaterületéről! Mi indokolja a használatukat?

Szakképesítés-ráépülés: 33 542 01 Ortopédiai cipész

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok tervezése formázása, interakció az egészségügyi ellátásban

18/a. Ismertesse a harántsüllyedés kialakulásának okait és a cipőtervezéssel történő korrigálás lehetőségeit! Milyen egyéb módszereket és eszközöket lehet alkalmazni a megelőzésre és a korrekcióra?

18/b. Az egészségügyi szolgáltatásban a kommunikáció alapvető funkciója, hogy biztosítsa az információ áramlását. Gondolja végig és röviden ismertesse az Ön munkahelyi szervezeténél működő kommunikációs kapcsolatokat, mutassa be ezeket!

19/a. Ismertesse az ortopédcipő gyártástechnológiájának különböző lehetőségeit!

Mutassa be a ragasztott gyártási eljárás lényegét, műveleti sorrendjét, a donga elkészítési módját, alkalmazási területeit!

19/b. A betegellátás sikere attól is függ, hogy hatékony kérdéseket tudunk-e feltenni,

hiszen csak így tudunk rájuk megfelelő választ kapni. Milyenek a helyes kérdezési technikák? Melyek a leggyakrabban elkövetett kérdezési hibák?

20/a. Ismertesse a különböző ortopédcipők és cipőtartozékok javítható hibáit, javítási

módjaikat! Térjen ki az alkalmazható anyagok és technológiai műveletek felsorolására is valamint azokra a hibákra, amelyeknek a javítása nem lehetséges!

20/b. A tárgyi környezet befolyásolhatja a vevőkkel kialakított kapcsolat minőségét.

Minden kapcsolat kialakítás helyzethez kötött abban az értelemben, hogy meghatározott fizikai környezetben zajlik. Az egészségügyi szolgáltatás, azon belül az ortopédcipő-készítés esetében ennek különös jelentősége van, mivel egyedi ellátás történik, mind a méretvétel, mind a próbák és az átadás során. Összegezze, hogy milyen környezeti szempontok hatnak a jó kapcsolat kialakítására és az ellátás minőségére!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1/a. Ortopédcipőket fog készíteni. Ismernie kell a láb különböző betegségeit. Foglalja össze a különböző lábbetegségeket, térjen ki a veleszületett és a szerzett lábbetegségekre is!

Kulcsszavak, fogalmak:

- veleszületett lábbetegségek
- deformitások, dongaláb, sarokláb, sajkaláb
- a láb csontjainak fejlődési rendellenességei
- alsó ugróízület merevsége, csontos összenövés, szám feletti csontok
- a láb gyulladással megbetegedései
- heveny és idült gyulladások, ízületi gyulladás, csontvelőgyulladás, csont- és ízületi gümőkór, kőszvény
- bénulás (elsődleges, idegi eredetű, másodlagos)
- a láb lágy részeinek krónikus megbetegedései
- tyúkszem, ín- és ínhüvelygyulladás
- a láb csonkolásának lehetséges okai

1/b. Munkája során konfliktushelyzet alakul ki. Egy idős beteg kizárta a tájékoztatási körből az egyik közvetlen hozzátartozóját. Az etikai normák betartása kötelezi Önt ennek tiszteletben tartásra. Milyen kommunikációs feladatai vannak az eset kapcsán? Milyen esetekben oldható fel a személyiségjogok tiszteletben tartásának kötelezettsége?

Kulcsszavak, fogalmak:

- kommunikációs feladatok
- a személyiségjogok tiszteletben tartásának kötelezettsége
- kommunikációs tartalmak
  - hiteles
  - segítő
  - konfliktusmegoldó
  - önérvényesítő

2/a. Mutassa be a lábmérés módszereit, a kaptafa-kiválasztás szempontjait! Ismertesse a kézi méretvételt, a hosszúsági, a bőség és szélességi igazításokat! Térjen ki a különböző láb alaptípusok bemutatására valamint az ortopédcipők méretvételi különbségeire a különböző lábelváltozások esetében!

Kulcsszavak, fogalmak:

- az emberi láb alaptípusai
- a láb és az ortopédcipő kapcsolata
- szempontok a cipő kialakításához
- a lábmérés módszerei, kaptafa kiválasztása
- különböző méretek mérési helye a lábon
- a hossz-, a szélességi és a bőségméretek meghatározása

2/b. Tevékenységük során az egészségügyben dolgozóknak is rendszeresen kell telefonbeszélgetéseket lebonyolítaniuk. Sok esetben ez megelőzi a tényleges személyes kapcsolat felvételét. Mutassa be példákon keresztül, hogy milyen nehézségek adódhatnak a betegekkel való kommunikáció során, milyen eszközök és módszerek segítségével lehet a kommunikációt hatékonyá tenni?

Kulcsszavak, fogalmak:

- nehézségek a betegekkel való kommunikáció során
- eszközök és módszerek a kommunikáció hatékonyságának segítésére
- a tipikus telefonbeszélgetések jellemzői
- szabályok a telefonos egyeztetés során

3/a. Ismertesse az ortopédcipők szerepét és a cipőkkel szemben támasztott követelményeket! Térjen ki az ortopédia fogalmára és a különböző lábelváltozások korrigálására, az alkalmazott ortopédcipő-típusokra!

Kulcsszavak, fogalmak:

- az ortopédia fogalma
- a lábortézisek alkalmazásának célja
- a lábortézisek típusai
- az erősen deformált lábra készített ortopédcipők szerepe, követelményei
- a nagyobb fokú végtagrövidülésre készített ortopédcipők szerepe, követelményeik
- a csonkolt lábra készített ortopédcipőkkel szembeni követelmények

3./b. Az egészségügyi szolgáltatók tevékenységéhez szorosan hozzá tartoznak a különféle tárgyalások. A lényeget kiemelve ismertesse a tárgyalás, mint kommunikációs eszköz tartalmi és formai jellemzőit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a tárgyalás
- a tárgyalás előkészítése
- a tárgyalás időbeni fázisai
- a sikeres tárgyalás feltételei

**4/a. Ismertesse az ortopédcipők gyártásához szükséges alap- és tartozékanyagokat!
Mutassa be a különleges tulajdonságú anyagokat igénylő ortopédcipőket!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- az ortopédcipő-készítés alapanyagai
- ortopédcipő-tartozékok anyagai
- erősen deformált lábra készülő cipők anyagai
- nagyobb fokú végtagrövidülésre készülő cipők anyagai
- a diabéteszes lábra készített cipők anyagai, speciális tulajdonságaik
- a felsőrész, a talp és a sarok anyagának a kiválasztása

4/b. Termékismertető-bemutató előadást kell tartania egy adott ortopédcipőről. A csoportnak szóló ismertető vagy eladási célú rendezvényeknek több előnyük is van. Összegezze és ismertesse a bemutató-tájékoztató rendezvények előnyeit?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a bemutató-tájékoztató rendezvények előnyei
- a rendezvények lehetséges hátrányai
- a tervezés, az előkészítés és a lebonyolítás során figyelembe veendő
- a termékismertető és bemutató előadás megszervezésének konkrét feladatai

5/a. Magas szárú cipőt készít dongalábbal született gyermek számára. Ismertesse a felhasznált anyagokat, tartozékokat, technológiai megoldásokat! Térjen ki a dongaláb jellemzőire és a gyermekcipő-készítés sajátosságaira!

Kulcsszavak, fogalmak:

- veleszületett lábbetegségek
- a dongaláb jellemzői
- a gyermekláb-gyermekcipő sajátosságai
- a cipő anyagai
- az ortopédiai cipő tartozékai
- a gyártási műveletek felsorolása

5/b. Az egészségügyi szolgáltatásban dolgozónak nagyon fontos tudnia, hogy a beteggel való együttműködés kialakításában döntő lehet a jó benyomáskeltés, a bizalmat keltő fellépés, különösen fontos ez a gyermekekkel való együttműködés során. A veleszületett adottságok mellett vannak megtanulhatók és fejleszthetők is, sorolja fel, hogy melyek ezek!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a jó benyomás keltésének a célja
- alapvető szabályai
- az alkalmazható eszközök
- a viselkedés legfontosabb szabályai
- a gyermekekkel való kapcsolat kialakításának módszerei és eszközei

6/a. Ismertesse az ortopédcipőkhöz készített boltozati párnák szerepét, anyagaikat, készítésüket és a cipőkbe való beépítésüket! Térjen ki a láb anatómiai bemutatására, ezen belül a láb boltozatainak ismertetésére!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a láb biomechanikája
- a láb boltozatai (hosszanti és harántboltozat)
- az ugrócsont és a sarokcsont
- a nehézségi erő hatása a lábtőre
- boltozati párnák szerepe
- boltozati párnák anyagai, készítésük
- boltozati párnák beépítése a cipőbe

6/b. Az egészségügyi szakdolgozók tevékenységük során szoros együttműködést alakítanak ki a betegekkel és hozzátartozóikkal. Mutassa be az együttműködés lehetőségeit és különbségeit a betegekkel és a hozzátartozókkal!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a megértő együttműködés
- a segítő kapcsolat hagyományos és modern szemlélete
- a főlé- és alárendeltség hatásai
- a partneri viszony előnyei
- a tekintély szerepe

7/a. Ismertesse a diabéteszes beteg láb jellemzőit, az alkalmas cipő felépítését, anyagait, tartozékait és elkészítésének technológiáját! Térjen ki a betegség kialakulásának lehetséges okaira és a tünetekre is!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a diabétesz fogalma
- a diabétesz kialakulásának rizikófaktorai
- diabéteszes láb jellemző elváltozásai
- a diabéteszes lábra készített cipők jellemzői, felépítésük
- az ortopédcipő gyártási technológiája

7/b. Tanácsot kell adnia egy idős beteg hozzátartozójának egy ortopédcipő használatával illetve otthoni ápolásával kapcsolatban. Tervezze meg és mutassa be a tanácsadást, alkalmazzon segítő kommunikációt!

Kulcsszavak, fogalmak:

- szakszerű tanácsadás
- segítő kommunikáció
- konfliktuskezelő kommunikáció
- az eszköz minőségét befolyásoló tényező

8/a. Ismertesse a szerzett statikai lábelváltozásokat, kialakulásuk okait és a cipőtervezéssel történő korrigálás lehetőségeit! Mutassa be a különböző statikai lábelváltozásokhoz alkalmazható ortopédcipőket és egyéb eszközöket is!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a lúdtalp és a bokasüllyedés
- a bűtyök és a kalapácsujj kialakulásának okai
- a bűtykös láb korrekciója ortopédiai cipővel
- a kalapácsujjas láb korrekciója ortopédiai cipővel
- a sarokcsont csontkinövései

8/b. Az egészségügyi ellátás során gyakran kell látás-hallás, vagy beszédserült személyekkel kommunikálnia. Milyen alapvető szempontokat kell figyelembe vennie a különböző fogyatékkal élőkkel való kapcsolat kialakítása érdekében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- szempontok a különböző fogyatékkal élőkkel való kapcsolat kialakításában
- módszerek és eszközök a hatékony kommunikáció során
- kommunikációs segédeszközök alkalmazása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

9/a. Cipőt készít izombénulások lábára. Ismertesse a láb izmainak szerepét a mozgás létrejöttében. Mutassa be az izombénulás kialakulásának okait és a korrigálás lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a láb izmai
- az izom szerepe a mozgás létrejöttében
- a bénulás fogalma, általános jellemzői
- az izombénulás kialakulásának okai
- az izombénulások láb eszközös korrekciója

9/b. Az egészségügyi szolgáltatásban jellegénél fogva fokozottabban jelentkezik a stresszhatás, a szakdolgozók tevékenységének fontos területe a stresszkezelés. Ismertesse ennek lehetséges módjait! Térjen ki az ortopédiai cipész helyes magatartására és viselkedésére a méretvételtől a cipő átadásáig!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a stressz
- a stresszkezelés módszerei
- környezet
- magatartás, viselkedés
- képességek
- értékek, meggyőződések
- identitás

10/a. Ismertesse az ortopédcipőkhöz használt ékek anyagait, készítésüket, a cipőbe való beépítésüket! A felelet során térjen ki az ortopédcipők jellemző tulajdonságaira és funkciójára!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a láb és cipő kapcsolata
- az ortopédcipők jellemzői és funkciója
- az ortopédcipő tartozékai
- az egyensúly helyreállításához szükséges tartozékok felsorolása
- az ékek szerepe, anyagaik
- az ékek készítése, beépítésük az erősen deformált lábra készülő ortopédiai cipőkbe

10/b. Amikor az ember kapcsolatba lép másokkal, egy képet alakít ki bennük magáról. Ezt a képet sok tényező együttesen alakítja. Emellett van egy belső „énkép” is, melyet önmagunkról alakítunk ki. Fogalmazza meg, mi a pozitív kép illetve a pozitív énkép kialakításának célja, és melyek a lehetséges eszközei a szolgáltatás során?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az énkép kialakításának célja
- a pozitív énkép kialakításának eszközei
- az egészségügyben dolgozókra jellemző kép kialakítása
- a pozitív kép hatásának érvényesítése a betegellátás során

11/a. Ismertesse a kifelé vagy befelé dőlő lábak tartozékainak elkészítését, a cipőbe való beépítését! A felelet során térjen ki a járás valamint a láb és cipő kapcsolatának ismertetésére is!

Kulcsszavak, fogalmak:

- kifelé vagy befelé dőlő lábak tartozékainak
- elkészítése, beépítése a cipőbe
- a gördülő talpak alkalmazásának célja
- a gördülő talpak kialakítása

11/b. A társas kapcsolatokban fontos szerepe van a testbeszédnek. Mutassa be példákon, hogy az egyes testrészek különféle mozgása, tartása milyen kifejezést kölcsönözhet személyiségünkre és érzelmeinkre vonatkozóan. Térjen ki az érintés és követés különböző hatásaira! Példán keresztül mutassa be, hogy a méretvételi valamint a próbaeljárás során milyen testbeszédre és kontaktusra van lehetősége!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a testbeszéd főbb jellemzői
- az egyes testrészek különféle mozgása, tartása
- az érintés és követés különböző hatásai

12/a. Ortopédcipőket kell készítenie veleszületett végtagrövidüléssel lábakra. Ismertesse a veleszületett végtagrövidülés következményeit, és térjen ki a korrekciós lehetőségekre! Mutassa be a felhasználható anyagokat, tartozékokat, készítésüket és méretezésüket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a veleszületett végtagrövidülés
- a veleszületett végtagrövidülés következményei:
- a sántítás
- az ortopédcipővel történő korrekció
- az emelések méretezése
- az emelések készítésének anyagai, tartozékai
- az emelések készítésének technológiája

12/b. A személyközi kommunikáció a szóbeli üzenetek mellett jelentős mértékben használja a szavak nélküli jelzéseket, amelyeket nem verbális kommunikációnak nevezünk. Mutassa be röviden a nem verbális kommunikáció sajátosságait, az egyes típusai közötti különbségeket és funkciójukat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a nem verbális kommunikáció sajátosságai
- az érzelmkifejezés és a nem verbális kommunikáció fejlődése
- a nem verbális kommunikáció egyes típusai közötti különbségek
- a nem verbális jelzések öt funkciója

13/a. Ismertesse az ortopédcipők jellemzőit és típusait funkciójuk szerint! Mutassa be a különféle ortopédcipők kiválasztásának szempontjait! Ismertesse az ortopédcipők tartozékait, anyagait és a cipőbe történő beépítésüket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- az ortopédcipők rendszerezése funkciójuk szerint
- az ortopédcipők kiválasztásának szakmai szempontjai
- az ortopédcipők tartozékai
- betétek fajtái, anyagai, készítésük
- lábemelő szíjzatok kialakítása
- acéllemez, Bayer-sín, kengyel, berlini kéreg beépítése

13/b. Munkája során bizonyára Ön is sokféle ügyféllel találkozik, akiknek viselkedését meg kell értenie, és ennek alapján megfelelő bánásmódot kell kialakítania. Mutassa be példákkal, mit jelent a személyre szabott kapcsolat kialakítása, az ellátás személyiségre szabott megvalósítása!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a személyre szabott kapcsolat kialakítása
- a különböző személyiségtípusok viselkedése
- a saját személyiségtípusunk megtalálása
- a stressz kezelése a különböző típusok esetében
- a saját magunk és a beteg temperamentumának összhangja
- a bánásmód megfelelősége

14/a. Ismertesse az ortopédcipők gyártásának általános folyamatát, a méretvételtől a cipő átadásáig! Térjen ki az ortopédcipők sajátosságaira és az egyedi ellátásokra!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a beteg láb és az ortopédcipő kapcsolata
- az ortopédcipő funkciója
- méretvétel, kaptafa és mintakészítés
- szabás, felsőrészkészítés, összeszerelési technológiák
- tartozékok beépítése a lábbelibe

14/b. A segítő kommunikáció szerepe az ellátás folyamatában döntő fontosságú lehet.

Milyen sajátosságokat kell figyelembe vennie munkájában ahhoz, hogy megfelelő bizalom és összhang alakulhasson ki? Mutassa be a beteg felvilágosítása során alkalmazható módszereket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- segítő kommunikáció
- hatékony kérdezés
- értő figyelem
- személyre szabott válaszadás
- szakszerű magyarázat

15/a. Ismertesse az ízület fogalmát, felépítését, fajtáit és az ízületek mozgását! Térjen ki a lábat mozgató ízületek és izmok kapcsolatára, valamint az egyes ízületi megbetegedések okaira!

Kulcsszavak, fogalmak:

- az ízület fogalma, felépítése
- az ízületek mozgása és fajtái
- a lábat mozgató ízületek és izmok
- bokaízület,
- az ízületi gyulladás okai, jellemzői
- a mozgás elősegítése, szabályozása
- az ízületi gyulladás korrekciója

15/b. Az egészségügyi dolgozók betegekkel történő kommunikációja igen összetett feladat. Mutassa be ennek lényeges elemeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a megjelenés
- a szakszerűség
- a hitelesség
- a segítségnyújtás
- a társas-emocionális szint kialakítása
- példák az alkalmazható módszerekre

16/a. Ismertesse a sántítás okait, jellemzőit és korrigálásának lehetőségeit! Mutassa be az alkalmazható ortopédcipőket és eszközöket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a sántítás fogalma
- a sántítás okai, jellemzői
- a mozgás elősegítése, szabályozása
- a deformitások korrekciója
- az egyensúly helyreállításának lehetséges módjai
- az ortopédiai cipők és tartozékok jellemzői

16/b. Az egészségügy területén dolgozóknak munkájuk során nagy figyelmet kell fordítaniuk az ellátandó betegre, az általuk küldött szóbeli és nem szóbeli üzenetekre. Röviden ismertesse az alábbi kérdésre a választ: hogyan figyeljünk másokra?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az aktív figyelés előnyei
- az aktív figyelés során elkövetett leggyakoribb hibák
- az aktív figyelés tanulásának módszerei

17/a. Sorolja fel a bénulás fajtáit, kialakulásának okait. Ismertesse a láb bénulásos betegségeinek ellátása során alkalmazott különféle ortézisek jellemzőit! Mutassa be a csonkolt láb cipőtervezéssel történő korrigálási lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a bénulás fogalma
- a bénulás fajtái
- a bénulás okai, a láb korrekciója
- az elsődleges bénulás előidéző okai
- az idegi eredetű elváltozások
- részleges és teljes bénulás
- alkalmazható ortézisek
- az alsó végtagcsonkolások okai
- a csonkolt láb védelme
- a csonkolt láb deformitásának korrekciója

17/b. A beszéd a nyelvi szóhasználat sajátos területe, az úgynevezett csoportnyelv. Ez egy adott közösség, társas környezet nyelve, idegen szóval szleng vagy zsargon. Az ortopédiai cipészek is alkalmazzák ezt a verbális megkülönböztető formát. Mondjon példákat erre saját munkaterületéről! Mi indokolja a használatukat?

Kulcsszavak, fogalmak:

- példák a zsargonra
- Milyen tényezők indokolják a zsargon használatát?
- szociális azonosság erősítése
- a zsargon, mint a státusz szimbólum kialakításának eszköze

18/a. Ismertesse a harántsüllyedés kialakulásának okait és a cipőtervezéssel történő korrigálás lehetőségeit! Milyen egyéb módszereket és eszközöket lehet alkalmazni a megelőzésre és a korrekcióra?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a láb biomechanikája
- a nehézségi erő hatása a lábtőre
- az alsó ugróízület jelentősége
- a láb boltozatai (hosszanti és haránt)
- szerzett statikai lábelváltozások
- a harántsüllyedés kialakulásának okai
- a harántsüllyedéses láb jellemzője
- a harántsüllyedéses láb korrekciója ortopédiai cipő valamint betét alkalmazásával
- megelőzés módjai, lábtorna, testsúlycsökkentés, megfelelő cipő, stb.

18/b. Az egészségügyi szolgáltatásban a kommunikáció alapvető funkciója, hogy biztosítsa az információ áramlását. Gondolja végig és röviden ismertesse az Ön munkahelyi szervezeténél működő kommunikációs kapcsolatokat, mutassa be ezeket!

Kulcsszavak, fogalmak:

Formális és informális kommunikációs kapcsolatok:

- a betegekkel
- a hozzátartozójukkal
- a fenntartójával (vagy tulajdonossal)
- az intézményvezetővel
- a közvetlen felettesével
- a technikai vagy kiszolgáló alkalmazottakkal
- az azonos beosztású kollégáival
- a beosztottjaival

19/a. Ismertesse az ortopédcipő gyártástechnológiájának különböző lehetőségeit! Mutassa be a ragasztott gyártási eljárás lényegét, műveleti sorrendjét, a donga elkészítési módját, alkalmazási területeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a láb és cipő kapcsolata
- az ortopédcipő kialakításának szempontjai
- az ortopédcipő gyártástechnológiájának kiválasztása
- az ortopédcipő technológiai műveleteinek sorrendje
- a ragasztott gyártási eljárás ismertetése
- alkatrészek előkészítése a gyártáshoz
- az összeszerelés műveletei
- a donga kialakítása és beépítése

19/b. A betegellátás sikere attól is függ, hogy hatékony kérdéseket tudunk-e feltenni, hiszen csak így tudunk rájuk megfelelő választ kapni. Milyenek a helyes kérdezési technikák? Melyek a leggyakrabban elkövetett kérdezési hibák?

Kulcsszavak, fogalmak:

- hatékony kérdezési technikák
- zárt és nyitott kérdés
- a kettős perspektíva fenntartásának előnyei

20/a. Ismertesse a különböző ortopédcipők és cipőtartozékok javítható hibáit, javítási módjait! Térjen ki az alkalmazható anyagok és technológiai műveletek felsorolására is valamint azokra a hibákra, amelyeknek a javítása nem lehetséges!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a különféle ortopédcipők jellemzői
- a legjellemzőbb javítási feladatok
- a javítási feladatok minőségi követelményeknek megfelelő elbírálása
- ortopédcipők javítása
- az alkalmazható anyagok és technológiák
- cipőtartozékok javítása, cseréje

20/b. A tárgyi környezet befolyásolhatja a vevőkkel kialakított kapcsolat minőségét. Minden kapcsolat kialakítás helyéhez kötött abban az értelemben, hogy meghatározott fizikai környezetben zajlik. Az egészségügyi szolgáltatás, azon belül az ortopédcipő-készítés esetében ennek különös jelentősége van, mivel egyedi ellátás történik, mind a méretvétel, mind a próbák és az átadás során. Összegezze, hogy milyen környezeti szempontok hatnak a jó kapcsolat kialakítására és az ellátás minőségére!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a kommunikációra ható tényezők
- az általános környezet
- a terek
- a bútorzat
- a fény
- a színek
- a formális és informális elrendezési mód

